Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om en översyn av fondregelverket (Fi 2014:15)

Dir. 2014:158

Beslut vid regeringssammanträde den 18 december 2014

Utvidgning av uppdraget

Regeringen beslutade den 30 oktober 2014 kommittédirektiv om en översyn av fondregelverket (dir. 2014:139).

Regeringen ger nu utredaren i uppdrag att också föreslå åtgärder för att förbättra informationsgivningen och jämförbarheten kring hur fondförvaltare integrerar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning, såsom miljö- och klimatfrågor, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och bekämpning av korruption.

Uppdraget ska fortfarande slutredovisas senast den 31 december 2015.

Befintliga initiativ och metoder för arbete med hållbarhetsfrågor i kapitalförvaltning

Internationella och nationella initiativ

Fondförvaltare (fondbolag och AIF-förvaltare) integrerar i dag analyser av hållbarhet i sin förvaltning i olika utsträckning. Det begrepp som oftast används för att beskriva de hållbarhetshänsyn som tas i förvaltningen är ESG (Environment, Social and Governance). Förenta nationerna (FN) har också bidragit till att sprida medvetenhet om att i större utsträckning ta hänsyn till hållbarhetskriterier i den finansiella analysen av befintliga och presumtiva investeringar. Detta görs genom initiativet till

ett nätverk för förvaltare som bildades 2006 och betecknas PRI (Principles for Responsible Investments).

I Sverige finns Swesif (Swedish Sustainable Investment Forum), som är en förening som verkar för att höja kunskapen om hållbara och ansvarsfulla investeringar. Swesif har tagit fram den s.k. hållbarhetsprofilen som riktar sig till fondsparare och syftar till att tillhandahålla information om hur hållbarhetskriterier tillämpas i förvaltningen av fonder. Hållbarhetsprofilen används i dag på Pensionsmyndighetens fondtorg för att informera om hur hållbarhetskriterier tillämpas i förvaltningen av de fonder som har en miljö- och etikmärkning på fondtorget.

Olika förvaltningsmetoder

Det finns flera olika metoder som fondförvaltare kan använda sig av för att ta hänsyn till hållbarhetsaspekter. Investeringar som görs med hänsynstagande till sådana aspekter brukar ofta betecknas som ansvarsfulla eller hållbara investeringar.

Negativt urval var den metod som först etablerades för bl.a. förvaltning av s.k. etiska fonder och för förvaltning av kapital ägt av kyrkliga eller ideella organisationer. Metoden har ofta använts för att utesluta bolag branschvis, t.ex. inom tobakseller vapenindustrin. Den kan även användas för att utesluta bolag som inte respekterar vissa principer, t.ex. FN:s Global Compacts principer, riktade till företag, om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och bekämpning av korruption.

En annan metod är positivt urval, s.k. best in class, där fondförvaltaren går igenom risker förknippade med ESG-principerna branschvis och sedan systematiskt försöker värdera vilka företag som bäst hanterar dessa risker inom respektive bransch. Värderingen utgör sedan utgångspunkt för hur investeringsportföljen byggs upp.

Fondförvaltare har också möjlighet att påverka de företag i vilka fondens medel placeras att ta ökad hänsyn till hållbarhetsfrågor genom dialog, enskilt eller tillsammans med andra investerare.

Uppdraget att föreslå åtgärder för att förbättra informationsgivningen och jämförbarheten kring hur fondförvaltare integrerar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning

Fondförvaltare har i olika grad integrerat analyser av hållbarhetskriterier i sin fondförvaltning. Sättet på vilket detta arbete bedrivs och hur förvaltarnas målsättning med och resultat av arbetet kommuniceras till fondandelsägarna och potentiella investerare skiljer sig dock åt mellan olika förvaltare. För att förbättra möjligheten för investerare att väga in hållbarhetsaspekter vid val av fonder samt att öka jämförbarheten mellan fonder behövs det en analys av hur informationsgivningen kan förbättras. Denna analys bör omfatta informationsgivning och jämförbarhet avseende hållbarhetsaspekter för både värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder.

Utredaren ska därför

- inventera de verktyg och metoder som fondförvaltare i dag använder sig av för att arbeta med hållbarhetsaspekter i sin förvaltning, såsom miljö- och klimatfrågor, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och bekämpning av korruption och på vilket sätt detta kommuniceras till investerare,
- ta ställning till vilken information investerare behöver för att kunna ta hänsyn till sådana hållbarhetsaspekter vid köp av fondandelar.
- ta ställning till för vilka fondtyper information ska göras tillgänglig,
- analysera om det finns behov av att anpassa informationen till olika typer av investerare,
- analysera i vilken form informationen ska göras tillgänglig,
- föreslå tillägg i informationskraven för värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder,
- överväga om det finns behov av att varje år redovisa resultatet av fondförvaltarens eventuella arbete med hållbarhetsaspekterna och i så fall i vilken form,
- överväga om tredjepartsgranskning och myndighetstillsyn av informationen bör införas,

- analysera om informationskrav även bör åläggas rådgivare och distributörer av fondandelar, och
- med beaktande av tryckfrihets- och yttrandefrihetsförordningarna, utarbeta nödvändiga författningsförslag.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska utifrån de förslag som lämnas redovisa de konsekvenser och kostnader som uppstår för investerare, fondbolag, AIF-förvaltare, rådgivare och distributörer av fondandelar samt för Finansinspektionen och myndigheter i övrigt.

Samråd och redovisning av uppdraget

Utredaren ska i sitt arbete samråda med berörda myndigheter och organisationer som har relevans för utredningsuppdraget.

Utredaren ska beakta relevant arbete som pågår med dessa frågor, t.ex. inom Nordisk miljömärkning (Svanen), Swesif och Fondbolagens förening. Utredaren ska även hålla sig informerad om relevant arbete på området som pågår på internationell nivå och med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter).

Uppdraget ska fortfarande slutredovisas senast den 31 december 2015.

(Finansdepartementet)